

Dagvlinders

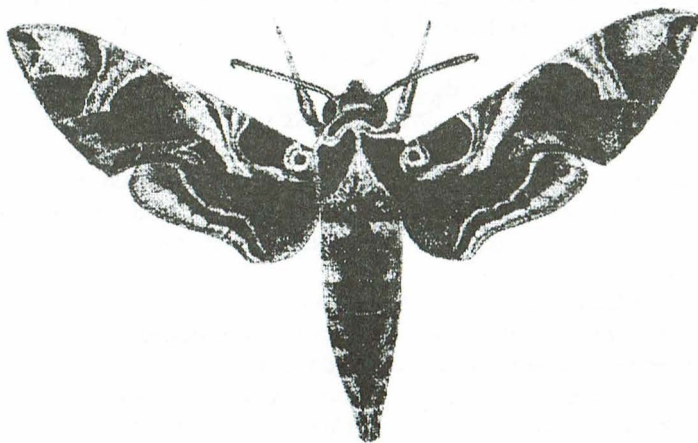
In tegenstelling tot 1996, een prima trekvlinderjaar, zijn er in 1997 slechts enkele Distelvlinders (*Vanessa cardui*) gesignaleerd; de eerste werd dit jaar in Friesland gezien op 9 april in Reduzum (S.Borger-Couperus). Daarentegen is de Atalanta (*Vanessa atalanta*) wel regelmatig waargenomen; op 22 juli zag de heer Dijkstra zelfs twee parende Atalanta's in een Denneboom in Dronrijp. De Rouwmantel (*Nymphalis antiopa*) vloog in Drachten (H.Bijl) en op Terschelling (P.Zumkehr). Van de Gehakkelde Aurelia (*Polygonum c-album*) zijn slechts 6 waarnemingen binnengekomen. Goed nieuws is, dat het Veenhooibeestje (*Coenonympha tullia*) weer gezien is in het Fochteloërveen (G. de Lange).

Macro-nachtvlinders.

Op 31 augustus werd Johan Fokkema verrast door een melding van een Oleanderpijlstaart (*Daphnis nerii*) in Leeuwarden; bijzonder genoeg voor de Leeuwarder Courant om er een artikel aan te wijden. Deze trekvlinder was dertig jaar geleden ook in Leeuwarden gezien.

De familie Hoornveld ving op 31 mei *Papestra biren* in Bakkeveen. Volgens Lempke (1985) in "Vlinders van Friesland" is deze uil uitsluitend bekend van Terschelling, waar hij tweemaal is waargenomen. De rups leeft vooral op Bosbes (*Vaccinium*).

Gerrit Tuinstra ving op 22 maart de uil *Conistra ligula* in Drachten. In Schubnieuws (mei 1996) was extra aandacht gevraagd voor deze zeldzaam geworden vlinder in Nederland. De vlinders van het geslacht *Conistra* komen in het voor- en najaar graag op stroop en overwinteren als vlinder. De waarnemingen van de groene uil *Actebia praecox* in Gorredijk (Hunneman) en Schapedobbe (excursie Vlinderwerkgroep) is al besproken in de nieuwsbrief van maart 1998.

Oleanderpijlstaart (*Daphnis nerii*)

Micro-nachtvinders

Op 20 mei werden enkele exemplaren van de langsprietmot *Adela fibulella* op Gewone Ereprijs (*Veronica chamaedrys*) bij Wijnjewoude aangetroffen. De eerste waarneming in Friesland was op 25 mei 1991 tijdens een excursie van de N.E.V.-afd.Noord in de Lindevallei bij Wolvega (Jaarverslag Vlinderwerkgroep 1991 en 1993).

In oktober zijn diverse mijnen van *Phyllonorycter leucographella* op Vuurdoorn gevonden in Allardsoog bij Bakkeveen (J.Kuchlein). Later werden er meer vindplaatsen gemeld, namelijk Hemrik, Leeuwarden, Harlingen en Sneek (L.Bot). Deze mineerder was nog niet eerder in Friesland waargenomen.

Janny Sinnema

Over een bijzondere huisgenoot

In de maand september van dit jaar kreeg ik een prachtig motje onder ogen. Het zat in een jamptje en het was een van de honderden exemplaren, die een mevrouw uit Wolvega in huis had. De last, die men ondervond, was niet zozeer de aanwezigheid van de vlindertjes zelf, maar veeleer de aanwezigheid van de larven in allerlei voedsel, dat voor kortere of langere tijd was opgeslagen. Men wilde natuurlijk weten, wat voor een soort het was en wat er tegen te ondernemen viel.

Even het signalement. Spanwijdte ruim anderhalve centimeter. De basishelft van de voorvleugels was wit en leek besprenkeld met donkere stipjes. Het andere deel was warm oranje gekleurd en bleek te zijn voorzien van drie donkere dwarsbanden. Een juweeltje om te zien dus, althans met behulp van een microscoop. Aan de uitgebreide palpen was te zien, dat het om een Pyralide ging. Dus even kijken in de Pyraliden-boeken van Palm en Goater. Geen resultaat en dat kwam door de kwaliteit van de afbeeldingen. Maar in het aardige boekje

"Kleinschmetterlinge" van Kaltenbach stond hij een uitstekend weergegeven. Het bleek *Plodia interpunctella* te zijn. De schade bestond uit het consumeren van allerlei soorten producten door de rupsen. In een la bijvoorbeeld lag een veelheid aan koekjes en daarin verscheen alras een flinke serie gangetjes. Hetzelfde lot was een voorraadje chocola beschoren. Een en ander gaf uiteraard een onsmakelijke aanblik. Dit werd nog eens verergerd doordat de gangen vol zaten met spinseldraden. De rupsen hadden zich ook toegang verschaft tot een zak meel. Vervolgens vraten zij zich door het papier en begonnen met het meel van de zak die ernaast stond!!

Het is bekend, dat *Plodia interpunctella* zich voedt met een veelheid aan producten zoals allerlei noten, en diverse soorten gedroogde vruchten. Hij wordt dan ook onder de categorie van de voorraadinsekten gerangschikt. De betreffende mevrouw had de rupsen op de meest uiteenlopende plaatsen aangetroffen. De vraag was op welke manier tot bestrijding kon worden overgegaan. Hierover werd contact opgenomen met de Plantenziektenkundige Dienst in Wageningen. Men